

แนวโน้มส่งออกมันเส้นไทยไม่สดใส: ปัจจัยจากจีนยังคงกดดันต่อไปในระยะข้างหน้า

CURRENT ISSUE

ปีที่ 22 ฉบับที่ 2763

วันที่ 11 สิงหาคม 2559

ประเด็นสำคัญ

- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า ความต้องการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และเอทานอลในจีน แม้จะยังมีแนวโน้มเติบโตต่อเนื่อง แต่ราคาส่งออกมันเส้นของไทยอาจให้ภาพที่ไม่สดใสในปีนี้ต่อเนื่องจนถึงปีหน้า จากหลายปัจจัยกดดัน อาทิ มาตรการระบายข้าวโพดในสต็อกของจีนที่ยังมีแนวโน้มระบายออกมาต่อเนื่อง รวมถึงกฎระเบียบใหม่ในการนำเข้าของจีนที่เข้มงวดมากขึ้น มีผลตั้งแต่เดือนก.ค.2559 ตลอดจนคู่แข่งที่นำจับตาอย่างเวียดนาม ที่อาจเข้ามาแย่งส่วนแบ่งตลาดมันเส้นของไทยในจีน อันจะเป็นการสร้างทางเลือกในการนำเข้ามันเส้นของจีน และเพิ่มอำนาจการต่อรองด้านราคาของจีน นอกจากนี้ ราคาน้ำมันในตลาดโลกที่ยังไม่ฟื้นตัว จะเป็นแรงกดดันราคาส่งออกมันเส้นไทยให้มีภาพที่ไม่ดีดังเช่นในอดีต
- ทั้งนี้ ศูนย์วิจัยกสิกรไทย คาดว่า ในปี 2559 ไทยอาจมีมูลค่าส่งออกมันเส้นอยู่ที่ราว 1,170 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือหดตัวร้อยละ 25.1 (YoY) โดยราคาส่งออกมันเส้นอยู่ที่ 180 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อดัน หรือหดตัวร้อยละ 15.9 (YoY) และปริมาณอยู่ที่ 6.5 ล้านตัน หรือหดตัวร้อยละ 10.9 (YoY)
- ระยะถัดไป ผู้ประกอบการมันสำปะหลังไทยควรขยายการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังอื่นที่มีศักยภาพในจีน เพื่อชดเชยส่วนแบ่งตลาดมันเส้นที่ลดลง อาทิ แป้งมันสำปะหลังดิบ รวมถึงแป้งดัดแปร (Modified Starch) ที่ไทยมีศักยภาพการผลิตและยังเป็นที่ต้องการของตลาดจีน ตลอดจนควรขยายตลาดส่งออกไปยังประเทศศักยภาพอื่นที่มีความต้องการสินค้าที่มันสำปะหลังสามารถไปทดแทนได้ เช่น อินเดีย ที่นิยมบริโภคสาชู ขณะเดียวกันก็ควรต้องรักษามาตรฐานของสินค้า และการส่งมอบที่ตรงเวลา เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับลูกค้า

มันสำปะหลังเป็นสินค้าเกษตรส่งออกติดหนึ่งในสิบของสินค้าเกษตรส่งออกของไทยคิดเป็นมูลค่าราวแสนล้านบาทต่อปี โดยมีราคาอยู่ในเกณฑ์ดีมาอย่างต่อเนื่องจากอุปสงค์ของตลาดจีนที่มีรองรับ แต่ในปี 2559 ราคาส่งออกมันสำปะหลังของไทยมีแนวโน้มลดลงต่ำสุดในรอบ 6 ปี (ปีพ.ศ.2554-2559) โดยเฉพาะมันเส้นของไทยที่ส่งออกไปจีน เนื่องจากแผนปฏิรูปปฏิญญาครั้งใหญ่ของจีนในรอบ 10 ปี ซึ่งผลจากนโยบายดังกล่าว ทำให้ความต้องการซื้อมันเส้นจากไทยชะลอลง กดดันภาพรวมมันสำปะหลังของไทยที่ส่งออกไปจีนให้มีภาพที่น่าเป็นห่วงในระยะข้างหน้า นับเป็นความท้าทายครั้งใหม่ของมันสำปะหลังไทยในเวทีโลกที่ผู้ประกอบการต้องเร่งปรับตัว

แม้ความต้องการในอุตสาหกรรมเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ และเอทานอลในจีนยังขยายตัว แต่ภาพของมันเส้นไทยยังถูกกดดันจากจีนต่อเนื่องไปอีกในระยะข้างหน้า

จีนเป็นตลาดส่งออกหลักของมันเส้นไทย โดยไทยส่งออกมันเส้นไปจีนเกือบทั้งหมดหรือราวร้อยละ 99 ของการส่งออกมันเส้นทั้งหมดของไทย ส่วนใหญ่นำไปผลิตเป็นเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ และพลังงานทดแทนอย่างเอทานอล เพื่อรองรับความต้องการของประชากรในประเทศที่มีมากกว่า 1,370 ล้านคน โดย **ศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย** คาดว่า ในระยะข้างหน้า แนวโน้มความต้องการในอุตสาหกรรมเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ และเอทานอลในจีน น่าจะยังมีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่อง อันส่งผลต่อความต้องการใช้มันเส้นซึ่งเป็นวัตถุดิบในการผลิต แสดงถึงโอกาสของมันเส้นไทยในการส่งออกไปจีนที่ยังมีให้เห็นอยู่ ผนวกกับกำลังซื้อจากจีนที่ยังมี แม้คาดว่าเศรษฐกิจจีนจะให้ภาพการเติบโตที่ชะลอลงในปี 2559 ไปอยู่ที่ราวร้อยละ 6.6 (YoY) เมื่อเทียบกับปี 2558 ที่ร้อยละ 6.9 (YoY) และในปี 2560 คาดเติบโตอยู่ที่ราวร้อยละ 6.4 (YoY)

แนวโน้มความต้องการเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ และเอทานอลของจีน คาดยังเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง

หมายเหตุ : ปี 2559-2563 เป็นตัวเลขคาดการณ์
ที่มา : EMIS รวบรวมโดยศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย

● เครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์

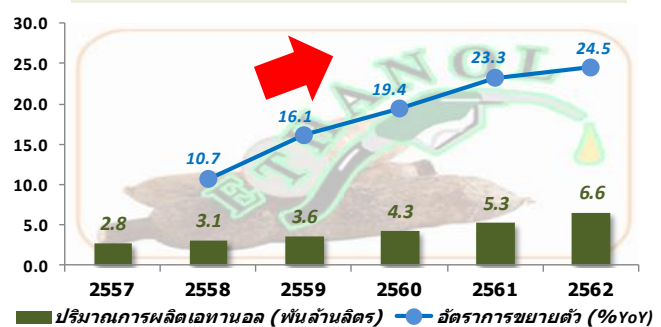
ความต้องการเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ของจีน คาดว่า ยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามลำดับ โดยเฉลี่ยร้อยละ 3 ต่อปีในช่วงปีพ.ศ. 2559-2563 ตามการเติบโตของจำนวนประชากรจีนที่นิยมบริโภคเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์อย่างสุรามากขึ้น พิจารณาจากตัวเลขคาดการณ์ปริมาณยอดขายแอลกอฮอล์ของจีนที่อาจเพิ่มขึ้นไปอยู่ที่ 6,400 ล้านลิตรในปี 2563 สะท้อนถึงความ

ต้องการวัตถุดิบอย่างมันเส้นและ/หรือวัตถุดิบอื่น เพื่อผลิตแอลกอฮอล์ที่ยังมีแนวโน้มขยายตัว

● เอทานอล

ความต้องการใช้เอทานอลของจีน สะท้อนจากปริมาณการผลิต คาดว่า ยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามลำดับ โดยเฉลี่ยร้อยละ 18.8 ต่อปีในช่วงปีพ.ศ. 2558-2562 ตามแผนพัฒนาพลังงานทดแทนของจีนที่ต้องการใช้พลังงานสะอาดในรถยนต์ พิจารณาจากตัวเลขคาดการณ์ปริมาณการผลิตเอทานอลของจีนที่อาจเพิ่มขึ้นไปอยู่ที่ 6.6 พันล้านลิตร ในปี 2562 สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการวัตถุดิบเพื่อผลิตเอทานอลในจีนที่ยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

คาดการณ์ปริมาณการผลิตเอทานอลของจีน

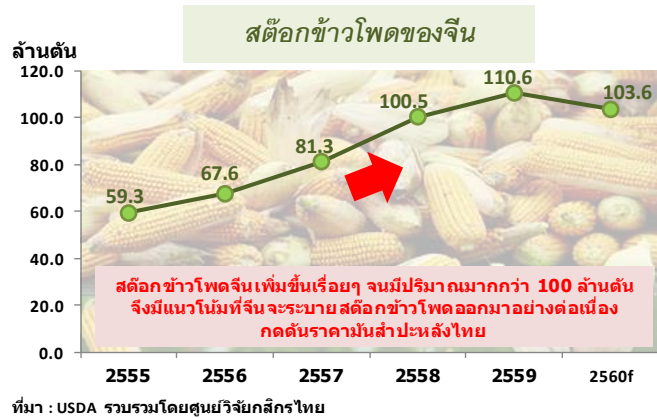
หมายเหตุ : ปี 2559-2562 เป็นตัวเลขคาดการณ์
ที่มา : EMIS รวบรวมโดยศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย

อย่างไรก็ดี แม้จีนจะยังมีความต้องการบริโภคเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ และเอทานอลอย่างต่อเนื่อง ซึ่งนับเป็นโอกาสของมันเส้นไทยในการเข้าไปทำตลาดในจีน แต่ภาพของราคาส่งออกมันเส้นไทยในปีนี้ก็ดูให้ภาพที่

บริการทุกระดับประทับใจ

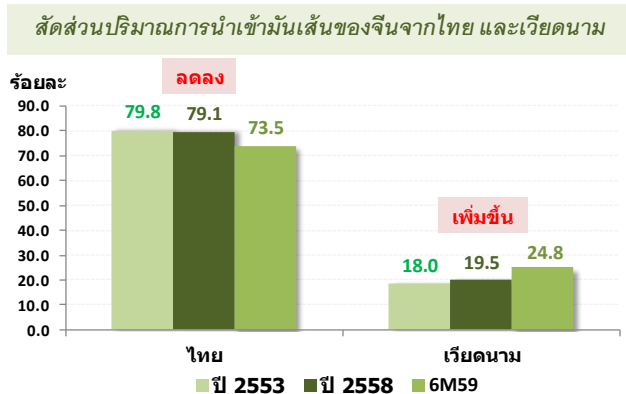
แย่ง โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย คาดว่า ภาพรวมราคามันเส้นของไทยในปีนี้อาจไม่สดใสนัก โดยมีมูลค่าส่งออกมันเส้นอยู่ที่ราว 1,170 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือหดตัวร้อยละ 25.1 (YoY) (ช่วง 6 เดือนแรกของปี 2559 การส่งออกมันเส้นหดตัวร้อยละ 38.8 (YoY)) แบ่งเป็นราคาส่งออกมันเส้นอยู่ที่ 180 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อดัน หรือหดตัวร้อยละ 15.9 (YoY) และปริมาณอยู่ที่ 6.5 ล้านตัน หรือหดตัวร้อยละ 10.9 (YoY) จากผลของหลายปัจจัยกดดัน ทำให้การส่งออกมันเส้นไทยน่าจะยังคงให้ภาพที่ไม่สดใสต่อเนื่องไปจนถึงปีหน้า ด้วยสาเหตุจากแรงจูง ดังนี้

➤ **จีนมีการใช้ข้าวโพดในสต็อกที่มีอยู่มากกว่า 100 ล้านตันทดแทนการใช้มันสำปะหลัง** เนื่องจากข้าวโพดเป็นธัญพืชที่สามารถนำมาใช้เป็นวัตถุดิบทดแทนมันสำปะหลังได้ ซึ่งเป็นไปตามแผนปฏิรูปธัญพืชครั้งใหญ่ของจีนในรอบ 10 ปี โดยเป็นการใช้ข้าวโพดในสต็อกเพื่อผลิตแอลกอฮอล์ ตั้งแต่เดือนกันยายน 2558 (จีนมีนโยบายรับซื้อข้าวโพดจากเกษตรกรในราคาที่สูงกว่าราคาตลาดราวร้อยละ 20 จนสต็อกข้าวโพดเพิ่มสูงขึ้น จึงต้องระบายออกมา) ส่งผลต่อเนื่องถึงปริมาณความต้องการใช้มันสำปะหลังให้ลดลง และสร้างแรงกดดันต่อราคามันสำปะหลังไทย

ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรของสหรัฐฯ (USDA) คาดว่า จีนอาจมีความต้องการใช้ข้าวโพดในประเทศเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2559-2560 เฉลี่ยร้อยละ 5.8 ต่อปี (YoY) หรือเพิ่มขึ้นไปอยู่ที่ 217 ล้านตัน และ 226 ล้านตัน ตามลำดับ ผนวกกับจีนมีนโยบายให้เกษตรกรลดพื้นที่ปลูกข้าวโพดลง เพื่อต้องการควบคุมอุปทานข้าวโพดในประเทศ สะท้อนให้เห็นว่า สต็อกข้าวโพดที่มีอยู่ในคลังของจีนน่าจะให้ภาพที่ทยอยลดลง ในระยะข้างหน้า จากความต้องการใช้ข้าวโพดของจีนที่ยังมีอยู่ อย่างไรก็ตาม อาจต้องอาศัยระยะเวลาในการระบายข้าวโพดในสต็อกเพื่อกลับเข้าสู่ภาวะสมดุล ซึ่งในระยะสั้น จะยังเป็นปัจจัยกดดันสำคัญต่อราคามันสำปะหลังไทย

➤ **จีนออกกฎระเบียบใหม่คุมเข้มนำเข้ามันสำปะหลัง ตั้งแต่เดือนก.ค.2559 เป็นต้นไป** ส่งผลต่อผู้ประกอบการไทยที่จะส่งออกมันสำปะหลังไปจีนต้องมีการขึ้นทะเบียน และต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบ/มาตรฐานของจีน อาทิ ห้ามมีแมลงศัตรูพืช รวมถึงต้องมีการจัดทำระบบการตรวจสอบย้อนกลับด้านความปลอดภัย และคุณภาพสินค้าที่ส่งออกไปจีน อันจะส่งผลให้ผู้ประกอบการมีความยากลำบากมากขึ้นในการส่งออกมันเส้นไปจีน ซึ่งอาจกระทบต่อยอดการส่งออกมันเส้นไทย

➤ **คู่แข่งมันเส้นอย่างเวียดนาม มีแนวโน้มเพิ่มบทบาทมากขึ้นในจีน** โดยเวียดนามมีการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต ต้นทุนการผลิตต่ำ และเร่งการส่งออก จนมีส่วนแบ่งการตลาดในจีนมากขึ้น เห็นได้จาก สัดส่วนปริมาณนำเข้ามันเส้นของจีนจากเวียดนามเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 19.5 ในปี 2558 และร้อยละ 24.8

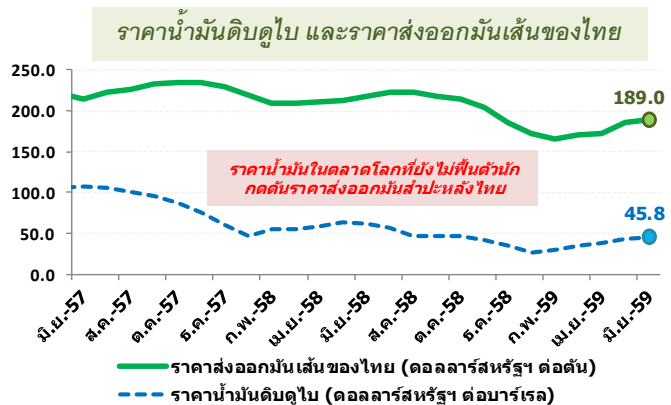
ในช่วงครึ่งแรกของปี 2559 จากร้อยละ 18.0 ในปี 2553 ขณะที่สัดส่วนปริมาณนำเข้ามันเส้นของเงินจากไทยเริ่มลดลงจากร้อยละ 79.8 ในปี 2553 มาที่ร้อยละ 79.1 ในปี 2558 และร้อยละ 73.5 ในช่วงครึ่งแรกของปี 2559 ซึ่งเป็นสัญญาณเตือนว่า เวียดนามอาจเป็นคู่แข่งที่น่าจับตาของไทยในระยะถัดไป

ทั้งนี้ แม้ว่าปัจจุบันส่วนแบ่งการตลาดมันเส้นของเวียดนามในจีนจะยังน้อยกว่าเมื่อเทียบกับไทย แต่หากไทยไม่เร่งพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต รวมถึงลดต้นทุนการผลิต เวียดนามก็อาจเพิ่มบทบาทในตลาดจีนมากขึ้นตามลำดับในระยะข้างหน้า

จากปัจจัยกดดันที่มีต่อมันเส้นไทย

ดังกล่าว จะส่งผลต่ออำนาจการต่อรองด้านราคาของเงินที่มีมากขึ้น ซึ่งภาพของแรงกดดันด้านราคานี้ น่าจะยังคงมีให้เห็นต่อเนื่องไปจนถึงปีหน้า และเมื่อผนวกกับแนวโน้มราคาน้ำมันในตลาดโลกที่ยังไม่ฟื้นตัว จะยิ่งกดดันความต้องการใช้มันสำปะหลังซึ่งเป็นวัตถุดิบในการผลิตเอทานอล กระทบราคามันเส้นให้ปรับลดลงด้วย โดยช่วงครึ่งแรก

ของปี 2559 ราคาน้ำมันดิบดูไบเฉลี่ยอยู่ที่ 36.8 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อบาร์เรล หรือลดลงร้อยละ 35.3 (YoY) และราคาส่งออกมันเส้นของไทยเฉลี่ยอยู่ที่ 175.8 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อตัน หรือลดลงร้อยละ 17.6 (YoY) ทั้งนี้ คาดว่าราคาน้ำมันในตลาดโลกอาจยังไม่ฟื้นตัวนัก โดยเคลื่อนไหวในกรอบ 40-50 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อบาร์เรล ก็จะเป็นการตอกย้ำว่าในระยะข้างหน้า ราคามันเส้นไทยอาจให้ภาพที่ไม่ดีดังเช่นในอดีต ดังนั้น ผู้เกี่ยวข้องตลอดสายการผลิตจึงควรต้องเตรียมพร้อมเพื่อรับมือกับสถานการณ์ดังกล่าวนี้

Disclaimer

รายงานวิจัยฉบับนี้จัดทำเพื่อเผยแพร่ทั่วไปโดยจัดทำขึ้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่น่าเชื่อถือ แต่บริษัทฯ มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ หรือความสมบูรณ์เพื่อใช้ในทางการค้าหรือประโยชน์อื่นใด บริษัทฯ อาจมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงข้อมูลได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ทั้งนี้ผู้ใช้ข้อมูลต้องใช้ความระมัดระวังในการใช้ข้อมูลต่างๆ ด้วยวิจารณญาณของตนเองและรับผิดชอบในความเสี่ยงเองทั้งสิ้น บริษัทฯ จะไม่รับผิดชอบผู้ใช้นี้หรือบุคคลใดในความเสียหายใดจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลในรายงานฉบับนี้จึงไม่ถือว่าเป็นการให้ความเห็นหรือคำแนะนำในการตัดสินใจทางธุรกิจ แต่อย่างใดทั้งสิ้น